

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

18. An Religiosus possit recipere aliquid sine licentia Superioris, si habeat intentionem petendi dictam licentia[m] priusqua[m] expendat illud? Et notatur, quod si talis Religiosus absolute ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

sequenti subditos huius Conuentus, vel Provinciae, cui ipse nunc praest, & non possit sibi dare nunc eam facultatem ad tempus sequens; Ratio autem videtur haec esse: quia ipse nunc est capax accipiendi talem commissionem: potest enim ipse nunc absolueri, vel per alios, quibus committat illud officium: non potest tamen committere illud nisi iis, qui sint capaces talis commissionis accipiendae. Vnde non potest nunc dare eam facultatem homini non baptizato, vel non clerico, qui futurus esset clericus tempore quo iam ipse non esset Praelatus: nunc autem ipse Praelatus non est capax accipiendi delegationem, vel commissionem à se ipso: quia inter delegantem, & delegatum, seu commissarium debet dari distinctio: quare ipse non potest tunc accipere illam facultatem; postea verò non potest etiam, quia iam expiravit potestas in dante. Ergo licet aliis possit communicare eiusdem facultatem, non sequitur quod possit eam communicare sibi ad tempus futurum, quo non erit Praelatus.

5. Itaque illa facultas debet esse quaedam delegatio & collatio potestatis delegatae, ipse verò non est capax talis delegationis à seipso, quia inter delegantem, & delegatum debet esse distinctio, & in eodem tempore debet esse capacitas in delegato, & potestas in delegante. Quando autem ille est Praelatus, non est capax delegationis praesertim à se; postquam verò iam non est superior, est quidem capax delegationis, sed iam deest potestas delegantis, quod totum non contingit comparatione aliorum, quia est potens delegare, & in eodem tempore illi capaces delegationis. Non ergo mirum quod sibi non possit, & possit aliis.

6. Sed haec omnia procedunt de facultate, quam superior directè sibi confert; nam indirectè potest iuxta supra citatam materiam, & ideo Dicastillus *vbi supra* n. 150. asserit, posse Praelatum, dum adhuc est Praelatus, dare alicui facultatem ad id cum facultate subdelegandi, quo casu, cum ille alius possit quemcumque; alium ex subditis illius communis subdelegare, ex vi facultatis acceptae ab illo, qui tunc erit Praelatus, possit ipsi expraelato, quando iam est substitutus, conferre eam potestatem delegatam.

6. Vnde ex superius dictis, ego olim interrogatus respondi potuisse confessorium Regularem absolueri à reclusis vigore facultatis obtentae à Praelato praeterito pro tempore sequenti, quo ipse non amplius, sed alius erat superior Monasterii, vel Provinciae, patet ex doctrina superius adducta à Dicastillo, & Cardinali Lugo.

RESOL. XVIII.

An Religiosus possit recipere aliquid sine licentia Superioris, si habeat intentionem petendi dictam licentiam priusquam expendat illud?

Et notatur, quod si talis Religiosus absolute recipiat, v. g. illam pecuniam, sed ad breue tempus, retineat, ut quia expectatur nouus Prior, vel scribat statim Parri Generali, vel Prouinciali pro licentia, peccauit tantum venialiter, quae quidem sunt valde notanda, quia practica. Ex p. 1. tr. 6. Ref. 42.

1. Negatiuè respondet Ioan. de la Cruz de statu Relig. lib. 1. cap. 3. dub. 3. concl. 1.

2. Sed contrariam sententiam putat etiam probabilem: nam ita ait: [Est probabilis sententia Victoriae asserentis, posse Religiosum, seclusa speciali prohibitione, circa hoc recipere aliquid sine Praelati licentia: dum tamen habeat animum petendi licentiam, Tome VII.]

quando expenderit illud. Ita ille. Sed, quia res accepta acquiritur statim Conuentui, eò quòd absolute data, & recepta sit à Religioso, & ideo, dum absque licentia retinetur, id efficitur inuito domino; propterea in tali casu dictus Religiosus potest, vt bene obseruat Sanchez in *sum. tom. 2. lib. 7. cap. 19. num. 51.* & post illum Faustus in *thes. Relig. lib. 8. quast. 109. n. 2.* sine fractione paupertatis efficere, vt dominium illius rei, & administratio remaneat apud dantem; & ipse Religiosus, nomine illius * depositam habeat, non ea vtens, donec licentiam à Superiore petat, & ita sine vilo scrupulo poterit rem quancumque detinere: quia sic Religiosus, nec dominium, nec vsum, nec administrationem illius rei habet: ergo non peccabit contra votum paupertatis, vt patebit melius ex *infra* dicendis. Notandum est etiam, quòd si talis Religiosus absolute recipiat, v. g. illam pecuniam; sed ad breue tempus retineat, vt, quia expectatur nouus Praelatus, vel scribat statim Generali, vel Prouinciali pro licentia, peccabit tantum venialiter. Quae quidem sunt adnotanda: quia multum practica. bilia.

ex Ref. 66. s. vic.

* Sup, hoc cum eisdem DD. hic citatis infra in fine Ref. 27. & lege etiã §§ not. practica. Et pro nota-to vitimo huius Ref. in Ref. seq.

RESOL. XIX.

An Religiosus peccet mortaliter, si per breue tempus retineat apud se rem donatam, quia vult petere licentiam à Prouinciali, vel à nouo Superiori?

Et an Religiosus peccet contra paupertatem accipiens rem aliquam ex Communitate, & loco publico pro usu temporali, vt deinde in eundem locum restituat? Ex p. 1. tr. 1 & Misc. 1. Ref. 19.

1. Negatiuè ego olim respondi, sed nominatim contra me insurgit Caramuel *fundam. 32. numer. 524.* vbi sic ait; An breuitas temporis excuset à peccato mortali?

2. Diana *part. 1. tract. 6. resol. 42.* agens de paupertate, respondet asseritiuè: cuius haec verba sunt. Notandum est etiam, quòd si talis Religiosus absolute recipiat pecuniam (nimirum inficso Abbate) sed ad breue tempus retineat, vt quia expectatur nouus Praelatus, vel scribat statim Generali, vel Prouinciali pro licentia, peccabit tantum venialiter & subscribit haec esse valde notanda, quia multum practica. bilia.

Quae hic est Ref. antecedens, & in alio §. eius not. 1.

3. At ego propter alias circumstantias fortè excusari hunc Religiosum posse existimo; at à temporis breuitate posse sumi excusationem, non video: illi enim ne vna quidem hora (immo neque vno momento) licet esse proprietario. Ita Caramuel.

Sed poterat amicissimus vir sententiam nostram interpretari, vt alij postea interpretati sunt, & ego de facta intellexi.

4. Sentiat itaque Hieronymum Garziam in *politica Regulari tom. 1. tract. 4. part. 3. difficult. 5. dub. 3. numer. 10.* vbi sic ait, Finalmente quando me ofrece el dinero el dante, si yo lo accepto como mio, pretendiendo tener derecho à el, es certissimo que peccaré contra votum, por mas que se quede penes dantem; por que acceptar dominio sin licencia ya sabe que es contra votum, y assientan en esto los Autores citados Diana *part. 1. resol. 42.* citada, Sanchez *num. 5.* desiendo que si yo recibo de afuera de casa vna cosa, con animo de no usarla sin licencia, però no quiero pidirsela al superior inmediato, sino al Prouincial, ò General; que si espero breuemente esta licencia que podre hazerlo sin peccar mortalmente contra el voto, però no tengo de acceptar el dominio;

Quae hic est Ref. antecedens & lege eam per totam, & eius primè annot.